

2 5.9/96

OBOP

O Ś R O D E K B A D A N I A O P I N I I P U B L I C Z N E J

Preferencje partyjne Polaków w końcu czerwca 1996 roku

- * Liderem przedwyborczego rankingu jest SLD, który może liczyć na poparcie 24% wyborców.
- * Powstanie Akcji Wyborczej „Solidarność” doprowadziło do połączenia się elektoratów NSZZ „S” i kilku mniejszych ugrupowań centroprawicowych i prawicowych. Dało to tej nowej inicjatywie politycznej 17% głosów i drugie miejsce, przed Ruchem Odbudowy Polski (13%).
- * PSL zyskało głosy 9% ankietowanych wyborców, zaś Unia Wolności - 6%.
- * Aż 23% badanych zamierzających głosować nie wie, kogo poprzeć.

Warszawa, lipiec 1996 roku

Cytowanie, publiczne odtwarzanie, kopiowanie oraz wykorzystywanie w innej formie danych, informacji i opracowań zamieszczanych w tej publikacji jest dozwolone pod warunkiem podania źródła.

* * *

W czerwcu temperatura polskiego życia publicznego wzrosła. Zaostrzyły się spory między obozem rządzącym a opozycją, zmieniła sytuacja zarówno wewnątrz koalicji, jak i w ugrupowaniach opozycyjnych. Czy wszystkie te wydarzenia zmieniły wyborcze preferencje Polaków? Odpowiedź przynosi najnowszy, ubiegłotygodniowy sondaż Ośrodka Badania Opinii Publicznej¹.

Gdyby w najbliższą niedzielę doszło do wyborów do Sejmu, to czy wziął(ęaby) Pan(i) w nich udział?

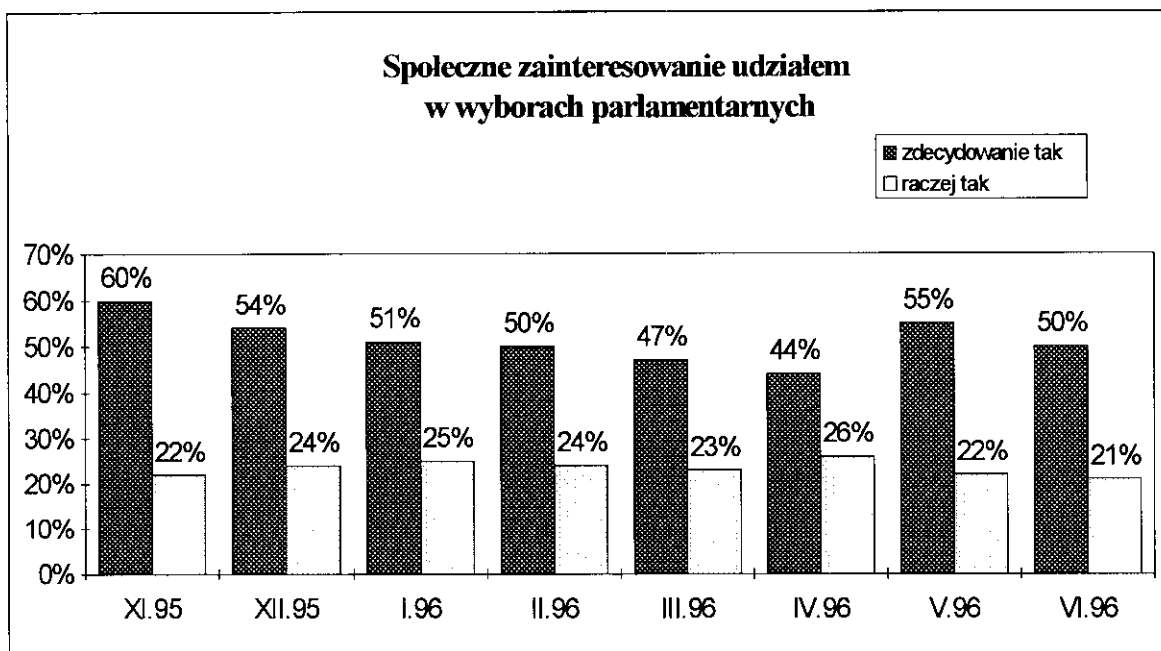
zdecydowanie tak	50%
raczej tak	21%
raczej nie	7%
zdecydowanie nie	13%
jeszcze nie wiem	9%

N=1067

Jak uczy doświadczenie, rzeczywista frekwencja byłaby zapewne niższa od deklarowanej. Można szacować, że w wyborach, które odbyłyby się w końcu czerwca tego roku, wzięłaby udział nieco ponad połowa uprawnionych osób.

Największe zainteresowanie udziałem w głosowaniu przejawiają ludzie lepiej wykształceni („zdecydowanie tak” mówi 65% absolwentów wyższych uczelni i 45% osób po szkołach podstawowych), zadowoleni ze swej sytuacji materialnej i biegu spraw w kraju, o wykrystalizowanych poglądach politycznych (59% lewicowców, 66% prawicowców i tylko 35% badanych nie potrafiących umieścić swych poglądów na osi lewica - prawica).

¹ Sondaż Ośrodka Badania Opinii Publicznej z 21-25 czerwca 1996 roku. Zbadano 1067 losowo dobranych, dorosłych Polaków. Dopuszczalny błąd dla takiej wielkości próby nie przekracza +/- 3 % przy wiarygodności oszacowania równej 95%.

Dane OBOP

Rysunek pokazuje, że w czerwcu zainteresowanie Polaków udziałem w wyborach nieco zmalało. „Zdecydowanie tak” odpowiada 50% ankietowanych (o pięć punktów mniej niż w maju), „raczej tak” - 21% (o jeden punkt mniej).

* * *

Jakie ugrupowania mogą dziś liczyć na poparcie polskich wyborców? W związku ze zmianami zachodzącymi na scenie partyjnej, w tym niedawnym powstaniem Akcji Wyborczej „Solidarność”², zadaliśmy badanym pytania mierzące ich preferencje w trzech, wariantowych sytuacjach:

(A) rezygnacji współtwórców Akcji Wyborczej z dalszego forsowania tej inicjatywy (w tym wariantcie ankietowani wybierali pomiędzy tymi samymi ugrupowaniami, co w poprzednim, majowym sondażu opinii),

(B) wystawienia przez Akcję Wyborczą i ROP dwóch odrębnych list,

(C) poparcia przez ROP inicjatywy Akcji Wyborczej (w czasie układania i zadawania pytań możliwość taka była rozważana publicznie przez polityków i media).

² Badanie przeprowadzono już po podpisaniu przez kilkanaście ugrupowań umowy o powołaniu Akcji Wyborczej „Solidarność”.

W momencie pisania tych słów, na przełomie czerwca i lipca, faktyczną sytuację na polskiej scenie politycznej wydaje się oddawać wariant „B”.

Zgodnie z tą wersją, liderem wyborczej rywalizacji jest ciągle SLD (24%) wyprzedzający Akcją Wyborczą „Solidarność” (17%), Ruch Odbudowy Polski (13%), PSL (9%) i Unię Wolności (6%). Tylko te pięć ugrupowań przekroczyłyby pięcioprocentowy próg pozwalający zająć miejsca w Sejmie.

Jak widać, powstanie Akcji Wyborczej doprowadziło do połączenia się elektoratów „Solidarności” i kilka mniejszych ugrupowań centroprawicowych i prawicowych. Dało to tej nowej inicjatywie politycznej 17% głosów i drugie miejsce w naszym rankingu, za SLD i przed Ruchem Odbudowy Polski.³

Zmiany preferencji wyborczych Polaków (styczeń - czerwiec 1996 r.) *(dane w proc.)*

	styczeń '96	luty '96	marzec '96	kwiecień '96	maj '96	czerwiec '96	
						„A”	„B”
Sojusz Lewicy Demokratycznej (m.in. SdRP, OPZZ, ZNP, NIE) <i>(J. Oleksy)</i>	21	22	22	20	24	23	24
Akcja Wyborcza „Solidarność” (m.in. NSZZ „S”, ZChN, KPN, Ruch Stu, PC, BBWR-Solidarni w wyborach, Instytut L. Wałęsy)	-	-	-	-	-	-	17
Ruch Odbudowy Polski <i>(J. Olszewski)</i>	9	9	12	8	11	13	13
„Solidarność” <i>(M. Krzaklewski)</i>	11	11	15	13	10	11	-
Polskie Stronictwo Ludowe <i>(W. Pawlak)</i>	8	10	9	12	9	9	9
Unia Wolności <i>(L. Balcerowicz)</i>	10	10	9	10	8	6	6
Unia Pracy <i>(R. Bugaj)</i>	4	3	3	4	5	3	4
pozostałe partie	17	18	16	14	15	12	4
nie wiem	20	17	14	19	18	23	23

³ Dodać tu trzeba, że w wariantcie „C”, a więc w wypadku gdyby wspólną listę w wyborach wystawiły „Solidarność”, ROP i większość mniejszych partii prawicowych (i nazwały tę inicjatywę - zgodnie z postulatami liderów „Solidarności” - Akcją Wyborczą „S”), szeroka Akcja Wyborcza wyprzedziłaby SLD stając się najpopularniejszym ugrupowaniem polskiej sceny politycznej. Głosy wyborców deklarujących udział w głosowaniu rozłożyłyby się następująco: * Akcja Wyborcza „Solidarność” 27%, * SLD - 22%, * PSL - 10%, * UW - 6%, * UP - 4%, *inne - 5%, * „jeszcze nie wiem” - 26%..

Stałoby się tak mimo wzrostu notowań ROP (z 11% w maju do 13% w czerwcu). Warto zwrócić uwagę, że w czerwcowym sondażu Ruch Odbudowy Polski uzyskał najlepszy rezultat od chwili swego powołania, zaś Unia Wolności - najgorszy.

Inna, ważna tendencja, to wzrost (z 18% do 23%) odsetka osób wahających się, kogo poprzeć. Może to mieć związek z nieprzejrzystością zachodzących zmian, z towarzyszącym im „szumem informacyjnym”.

* * *

Przyjrzyjmy się na koniec społecznemu zapleczu rywalizujących ze sobą ugrupowań.

Jak wynika z obliczeń statystycznych (patrz też tabela załączona do komunikatu), **Sojusz Lewicy Demokratycznej** może liczyć przede wszystkim na wyborców o poglądach lewicowych, starszych wiekiem, słabiej związanych z religią katolicką, zadowolonych z biegu spraw w kraju.

Akcja Wyborcza „Solidarność” wypada najlepiej wśród prawicowców i centroprawicowców, mieszkańców miast, osób gorzej sytuowanych materialnie, starszych.

Ruch Odbudowy Polski to partia osób z prawej strony politycznej widowni, częściej mężczyzn niż kobiet, ludzi bardziej religijnych i nieco lepiej wykształconych od ogółu wyborców.

Polskie Stronnictwo Ludowe zyskuje poparcie głównie wśród mieszkańców wsi, ludzi gorzej wykształconych, religijnych, akceptujących bieg wydarzeń w Polsce.

Wyborcy **Unii Wolności** to osoby dobrze wykształcone, z dużych miast, o centroprawicowych poglądach politycznych.

Nie potrafią wskazać swego faworyta przede wszystkim ludzie młodzi, gorzej wykształceni, kobiety.

Preferencje partyjne Polaków - czerwiec 1996 r.

	ODPOWIEDZI W %								L. OSÓB
	SLD	AW'S'	ROP	PSL	UW	UP	in.	tp	
OGÓLEM.....	24	17	13	9	6	4	4	23	755
PŁEĆ									
mężczyźni.....	26	17	16	11	6	3	4	16	370
kobiety.....	21	17	10	8	5	4	4	30	385
WIEK									
do 24 lat.....	16	11	10	11	5	4	7	36	108
25-34 lata.....	14	19	17	8	4	5	4	30	130
35-44 lata.....	22	19	15	10	4	5	3	22	183
45-54 lata.....	32	14	15	6	12	3	4	14	125
55-64 lata.....	32	17	12	7	9	0	6	17	95
65 lat i więcej.....	30	24	7	14	2	2	3	19	114
MIEJSCE ZAMIESZKANIA									
wieś.....	22	11	13	17	3	3	4	26	277
miasta do 100 tys. mieszkańc. .	28	17	11	5	6	3	5	22	232
miasta pow. 100 tys. mieszk. .	22	24	14	4	8	3	4	20	247
WYKSZTAŁCENIE									
podstawowe.....	28	20	7	14	1	3	4	23	173
zasadnicze zawodowe.....	23	12	16	12	3	3	6	25	218
średnie i pomaturalne.....	20	20	12	6	8	5	4	26	277
wyższe z niepełnym.....	29	20	19	2	18	1	1	11	86
GRUPA SPOŁECZNO-ZAWODOWA									
kierownicy, specjaliści.....	31	21	10	1	22	0	0	14	45
prywatni przedsiębiorcy.....	9	25	14	14	14	0	6	18	41
rolnicy.....	25	11	10	29	0	3	2	21	65
robotnicy.....	27	19	14	9	1	5	4	22	131
pracownicy umysłowi.....	18	13	14	6	10	4	6	29	111
emeryci.....	31	25	13	6	4	2	3	16	113
renciści.....	24	20	9	10	4	8	4	20	72
uczniowie i studenci.....	24	10	13	6	8	3	8	29	40
gospodynie domowe.....	17	14	21	3	2	3	6	33	31
bezrobotni.....	15	17	16	10	5	4	5	27	73
OCENA WŁASNEJ SYTUACJI MATERIALNEJ									
dobra.....	25	15	9	7	12	7	8	18	126
średnia.....	26	16	14	10	5	3	3	24	444
zła.....	19	23	13	9	3	3	5	25	185
PRAKTYKI RELIGIJNE									
regularne.....	17	19	16	12	5	3	5	24	445
nieregularne.....	28	21	7	9	6	2	3	25	211
nie praktykujący.....	47	5	9	1	10	8	4	17	98
OCENA BIEGU SPRAW W KRAJU									
dobry kierunek.....	32	12	9	12	5	4	4	22	354
zły kierunek.....	16	24	18	6	7	3	5	20	302
trudno powiedzieć.....	17	14	13	10	3	3	4	36	99
POGLĄDY POLITYCZNE									
lewicowe.....	63	6	2	9	3	4	2	11	178
centrolewicowe.....	45	2	6	16	9	8	1	13	83
centroprawicowe.....	5	23	19	7	25	2	3	15	65
prawicowe.....	1	40	28	5	6	3	6	10	194
trudno powiedzieć.....	11	10	9	11	1	2	6	49	236
PREFERENCJE W PIERWSZEJ TURZE WYBORÓW PREZYDENTKICH									
nie głosowali.....	21	16	9	11	2	4	6	31	81
Jacek Kuron.....	12	15	6	5	40	9	4	9	31
Aleksander Kwaśniewski.....	48	1	4	9	4	4	4	27	297
Jan Olszewski.....	3	12	72	2	0	3	3	6	41
Lech Wałęsa.....	1	43	17	6	7	3	5	18	223

Sondaż OBOP z 21-25 czerwca 1996 r.